

การอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดลักษณะความเป็นผู้นำของกลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรมแบบพุทธิปัญญา และกลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรมแบบพฤติกรรม ไม่มีนัยสำคัญ สมมติฐานการวิจัยที่ว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรมแบบพฤติกรรมจะพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำได้ดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกอบรมแบบพุทธิปัญญาจึงไม่ได้รับการสนับสนุน ผลการวิจัยครั้งนี้จึงน่าสนใจไม่น้อยสำหรับการฝึกอบรมหรือการสอนโดยทั่วไป

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในแง่ของการวิจัยแล้วอาจวิเคราะห์ได้ว่าเหตุที่การฝึกอบรมไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างนั้นอาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งพอจะกล่าวได้ดังนี้คือ

ประการที่หนึ่ง การประเมินผลการฝึกอบรมนั้น ผู้วิจัยวัดผลทันทีหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกแล้ว เช่นเดียวกับการฝึกอบรมทั่ว ๆ ไป ซึ่งมักจะมีการวัดผลตอนใกล้จะปิดการอบรมเพียงอย่างเดียว หรือวัดทุก ๆ ช่วงของการฝึกอบรมเพื่อจะใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงการวิธีการ หรือกิจกรรมให้ดีขึ้น แล้วจึงวัดผลโครงการโดยส่วนรวมอีกครั้ง แต่ เป็ร็อง กุมุทุ เสนอว่า บางครั้งการประเมินผลการฝึกอบรมอาจต้องกระทำหลังจากที่การอบรมผ่านไปแล้วหลายเดือน หรือถึงปีก็ได้ เพราะผลการอบรมจะไปปรากฏเป็นการกระทำที่สมาชิกผู้ผ่านการอบรมได้นำเอาประสบการณ์และแนวความคิดไปปฏิบัติจนเกิดเป็นผลออกมา¹ ความคิดเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกอบรมนี้ตรงกับความคิดของ รุธ สแตรง (Ruth Strang) ซึ่งเสนอว่า ระยะเวลาใน

¹ เป็ร็อง กุมุทุ, เทคนิคการฝึกอบรม (กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520), หน้า 25.

การวัดผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มว่าบางครั้งต้องเว้นระยะไปถึง 1 ปี เช่นกัน จึงจะให้ผล เพราะการวัดผลหลังจากเสร็จสิ้นงานกลุ่มใหม่ ๆ ไม่ใช่เป็นการวัดสิ่งที่เปลี่ยนแปลงแล้ว แต่เป็นการวัดในช่วงที่สมาชิกกลุ่มกำลังจะเกิดการเปลี่ยนแปลงต่างหาก ดังนั้น การวัดหลังจากที่สมาชิกกลุ่มได้นำประสบการณ์จากกลุ่มไปทดลองใช้ในชีวิตประจำวันแล้วจึงเป็นการวัดที่จะให้คำตอบที่แท้จริงว่าวิธีการของเราได้ผลหรือไม่¹ ในปี 1966 ชุตซ์ และ อัลเลน (Schutz and Allen) พบว่า ผลการฝึกอบรมในห้องปฏิบัติการมีแนวโน้มที่จะแปรตามแบบบุคลิกภาพ การวัดผลก่อนและหลังจากฝึกอบรม 6 เดือน แสดงให้เห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงในการตอบสนอง และความรู้สึกของผู้เข้ารับการฝึกที่มีต่อตนเอง นอกจากนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังแสดงว่าตนมีความมั่นใจภาพ ประสาทสัมผัสไว และความอดทนต่อผู้อื่นมากขึ้นหลังจากฝึกอบรมแล้ว ผลการวิจัยจึงสนับสนุนแนวความคิดดังกล่าว² ด้วยเหตุนี้การที่ผู้วิจัยวัดผลทันทีและพบว่าไม่เกิดความแตกต่างนั้นจึงไม่สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มทั้งสองเรียนรู้อะไร เพราะอาจเนื่องมาจากผู้วิจัยวัดผลในขณะที่ยังไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังไม่ได้นำเอาประสบการณ์ และแนวความคิดไปทดลองใช้ในชีวิตประจำวันดังกล่าวนอกจากนี้การที่กลุ่มตัวอย่างมิได้มีบทบาทเป็นผู้นำในชีวิตจริง ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกมาใช้อย่างเต็มที่ ดังนั้นจึงอาจมีผลต่อการประเมินของเพื่อนทั้ง 5 คนได้

ประการที่สอง ระยะเวลาที่ทำการฝึกเริ่มตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม และไปสิ้นสุดในวันเสาร์ที่ 23 กุมภาพันธ์ ซึ่งใกล้กับวันสอบภาคปลายของนิสิตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความกังวลใจซึ่งมีผลทำให้การเรียนรู้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้ตรงกับประสบการณ์ส่วนตัวระหว่างกลุ่มตัวอย่างกับผู้วิจัยที่เห็นว่าการฝึกในระยะนี้นั้นทำให้ช่วงเวลาหนึ่งส่อลดลง คอกซ์ (Cox) ได้ทำการศึกษานักเรียนเกรด

¹Ruth Strang, Counseling Technique in College and Secondary School (New York : Harper & Brothers, 1949), pp. 31 - 32.

²Ralph M. Stogdill, Handbook of Leadership : A Survey of Theory Research, p. 198.

4. และเกรค 5 ในประเทศออสเตรเลีย เขาพบว่า คะแนนจากแบบวัดความกังวลใจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับคะแนนคณิตศาสตร์ ชาราซัน และเพื่อน ๆ (Sarason et al.) ได้เสนอข้อมูลซึ่งแสดงความสัมพันธ์ทางลบระหว่างระดับความกังวลใจและความสัมฤทธิ์ผล นอกจากนั้นเขายังพบว่า ความสัมพันธ์นี้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเมื่ออยู่ชั้นสูงขึ้นในระดับประกาศนียบัตร (Katahn, 1966) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับความสามารถที่จะตัดสินใจลงมือปฏิบัติการในสภาพการเรียนรู้ที่ซับซ้อนหลาย ๆ สภาพการณ์ที่กำหนดไว้ ข้อมูลแสดงว่าความวิตกกังวลอย่างสูงนั้นอาจเป็นตัวทำให้เด็กเรียนที่มีความสามารถสูงลงมือปฏิบัติการได้ยากขึ้น สะดวกขึ้น ในขณะที่อาจเป็นตัวอุปสรรคของนักเรียนที่มีความสามารถต่ำและปานกลางได้² ดังนั้นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้ไม่เกิดความแตกต่างระหว่างกลุ่มทั้ง 2 นั้น จึงอาจเป็นเพราะการเรียนรู้ไม่ประสบผลเท่าที่ควร เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเกิดความวิตกกังวลค้างคาว ถ้าสามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้ารับการฝึกอบรมโดยปราศจากความวิตกกังวลแล้ว ผู้วิจัยเชื่อว่าการเรียนรู้อาจมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ อีกด้วย

ประการที่สาม การกำหนดระยะเวลาฝึก 15 ชั่วโมงนี้ ค่อนข้างน้อยเกินไป จึงต้องตัดกิจกรรมบางอย่างออกเพื่อให้เหมาะสมกับเวลา ทำให้กิจกรรมลดน้อยลง ดังนั้นอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การปะทะสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกไม่มากเท่าที่ควร และไม่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างทั้ง 2 กลุ่ม ดังผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จึงควรแบ่งเวลาในการฝึกเป็น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละประมาณ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ หรือมากกว่านั้น ซึ่งจะทำให้สมาชิกกลุ่มได้ประโยชน์มากขึ้น

¹Eric Gaudry and Charles D. Spielberger, Anxiety and Educational Achievement (Sydney:Wiley & Sons Australasia Ltd.,1971),pp.35-36.

²จำเนียร ชวงโชติ และคนอื่น ๆ, จิตวิทยาการเรียนรู้ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518), หน้า 13.

จากที่กล่าวมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่ากลุ่มที่รับการฝึกอบรมแบบพฤติกรรมจะพัฒนาลักษณะ
ความเป็นผู้นำไม่แตกต่างจากกลุ่มที่รับการฝึกอบรมแบบพุทธิปัญญา ซึ่งอาจมีผลจากตัวแปรหลาย
อย่าง เช่น การนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตจริง ความกังวลใจ เวลาที่ทำการสอบวัด และ
ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมดังกล่าว หากได้ทำการปรับปรุงปัญหาเหล่านี้ให้ดีขึ้นอาจทำให้
ผลการวิจัยแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้ก็เป็นได้.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย